

Figyelem: az oldal eredeti nyelvű változata [de](#) nemrég módosult. Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítjük fordítónk.

német

Swipe to change

A tagállamok rendes bíróságai

Ausztria

Ez az oldal a polgári és büntetőügyekben eljáró ausztriai rendes bíróságokról nyújt tájékoztatást.

Ezen a nyelven nem áll rendelkezésre hivatalos fordítás.

Az oldal tartalmának a gépi fordítása megtekinthető itt. Figyelem: a gépi fordítás csakis általános tájékoztatási célt szolgál. A weboldal tulajdonosa nem vállal semminemű felelősséget a gépi fordítás minőségéért.

-----magyar-----bolgárspanyolcseh dánésztrgörög angolfrancia horvátolaszlett litván máltai holland lengyel portugál román szlovák szlovén finn svéd

bíróságok – bevezetés

A rendes bírósági rendszer négy szintű. Jelenleg (2014 novemberében) a következő bíróságok **ítélkeznek** jogi ügyekben:

116 körzeti bíróság (Bezirksgericht),

20 tartományi bíróság (Landesgericht),

4 tartományi felsőbíróság (Oberlandsgericht), és

a Legfelsőbb Bíróság (Oberster Gerichtshof).

2013 eleje óta felső-ausztriai, alsó-ausztriai és stájerországi körzeti bíróságok összevonása következtében a körzeti bíróságok száma fokozatosan (2014. július 1-jével) 116-ra csökkent. A 2016. július 1-jére előirányzott további összevonást követően már csak 115 körzeti bíróság fog működni.

Büntetőügyekben a következő ügyészségek képviselik a közérdeket:

16 ügyészség (Staatsanwaltschaft),

a gazdasági és korrupciós bűncselekmények ügyében eljáró Központi Ügyészség (Zentrale Staatsanwaltschaft zur Verfolgung von Wirtschaftsstrafsachen und Korruption),

4 főügyészség (Oberstaatsanwaltschaft), és

a Legfőbb Ügyészség (Generalprokuratur).

A **szabadságvesztés-büntetések**et 27 büntetés-végrehajtási intézetben hajtják végre.

A. A bíróságok szervezete: polgári és büntetőbíróságok

A jogvitákat első fokon körzeti bíróságok vagy tartományi bíróságok bírálják el. Polgári ügyekben a hatáskör alapvetően az ügy típusa szerint (különös hatáskör), egyéb tárgyú ügyekben pedig a pertárgy értéke alapján (értéken alapuló hatáskör) oszlik meg. A különös hatáskör megelőzi az érteken alapuló hatáskört.

Büntetőügyekben az elhatárolás alapja a bűncselekményre kiszabható büntetés mértéke.

Körzeti bíróságok (első szervezeti szint)

A körzeti bíróságok első fokon járnak el

azokban a polgári jogi jogvitákban, amelyekben **a pertárgy értéke legfeljebb 15 000 EUR** (értéken alapuló hatáskör);

meghatározott típusú ügyekben (függetlenül a pertárgy értékétől), főként **családjogi, bérleti és végrehajtási ügyekben** (különös hatáskör);

mindazon **büntetőügyekben**, amelyek a pusztán pénzbüntetéssel és/vagy legfeljebb egyéves szabadságvesztés-büntetéssel büntetendő bűncselekmények miatt indulnak (pl. gondatlan testi sértés, lopás).

Tartományi bíróságok, illetve elsőfokú törvényszékek (második szervezeti szint)

Büntetőügyekben a tartományi bíróságok, **illetve polgári ügyekben az elsőfokú törvényszékek** (Gerichtshöfe erster Instanz) hatáskörébe tartoznak a következő ügyek:

első fokon valamennyi olyan ügy, amely nem tartozik a körzeti bíróságok hatáskörébe. Emellett különös hatáskörrel rendelkeznek az Atomhaftpflichtgesetz (atomkárokkért fennálló felelősségről szóló törvény), az Amtshaftungsgesetz (közigazgatási felelősségről szóló törvény) és a Datenschutzgesetz (adatvédelmi törvény) alapján indult, valamint a versenytörvényi vagy szerzői jogi ügyekben;

másodfokon a körzeti bíróságok határozatai elleni jogorvoslati kérelmek.

Tartományi felsőbíróságok, illetve másodfokú törvényszékek (harmadik szervezeti szint)

Ezek a bíróságok alkotják a harmadik szervezeti szintet. Székhelyük Bécs (illetékeségi területe: Bécs, Alsó-Ausztria és Burgenland), Graz (illetékeségi területe: Stájerország és Karintia), Linz (illetékeségi területe: Felső-Ausztria és Salzburg), valamint Innsbruck (illetékeségi területe: Tirol és Vorarlberg).

Ezek a bíróságok **polgári és büntetőügyekben mindig jogorvoslati fórumként** járnak el (másodfokon).

Emellett különleges szerepet játszanak **az igazságszolgáltatási rendszer igazgatásában** is: a tartományi felsőbíróság, illetve másodfokú törvényszék elnöke vezeti az illetékeségi területéhez tartozó valamennyi bíróság igazgatását. E funkciójában a szövetségi igazságügyi miniszter közvetlen irányítása alatt áll.

A Legfelsőbb Bíróság (negyedik szervezeti szint)

A bécsi székhelyű Legfelsőbb Bíróság **a legfelső szintű bírói fórum polgári és büntetőügyekben**. Az Alkotmánybíróság (Verfassungsgerichtshof) és a Közigazgatási Törvényszék (Verwaltungsgerichtshof) mellett a Legfelsőbb Bíróság az ország „legfőbb bírói fórumainak” (Höchstgerichte) egyike. Ez azt jelenti, hogy határozatai ellen nincs több (belföldi) jogorvoslati lehetőség.

A Legfelsőbb Bíróság ítélkezési gyakorlata az ország egész területén jelentősen hozzájárul a **jogegység** fenntartásához.

Jóllehet határozatai törvény alapján nem kötik az alsóbb bíróságokat, utóbbiak rendszerint igazodnak a legfőbb bírói fórumok ítélkezési gyakorlatához.

B. Polgári bíróságok

A polgári bíróságok hatáskörébe tartoznak az általános polgári eljárások, a munkaügyi eljárások, a kereskedelmi ügyek és a nemperes eljárások (Außerstreitverfahren).

Általános polgári eljárásban határoznak minden olyan magánjogi ügyről, amely nem tartozik a kereskedelmi vagy a munkaügyi bíróságok hatáskörébe, vagy amelyre jogszabály nemperes eljárás lefolytatását írja elő.

C. Az eljárás felépítése

C.1. Az eljárás felépítése polgári ügyekben

Az **általános polgári ügyekben** alapvetően két különböző felépítésű eljárás létezik, mindkettő háromfokú lehet. A jogviták ügyében első fokon a körzeti bíróságok vagy a tartományi bíróságok járnak el.

Ha első fokon a körzeti bíróság jár el, akkor jogorvoslatért az elsőfokú törvényszékhez kell fordulni, ahol fellebbezési tanács (Berufungssenat) határoz a jogorvoslat tárgyában.

Ha első fokon a törvényszék határoz, akkor az eljárás a másodfokú törvényszéken folytatódhat, ahol másodfokú fellebbezési tanács hoz határozatot.

A másodfokú bíróságok csak az elsőfokú határozat felülvizsgálatára jogosultak. Ezért alapvetően csak az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig előterjesztett kérelmek és az ezen időpontig megállapított tényállás alapján döntenek el az ügyet. A másodfokú bíróságok maguk határozhatnak az ügyben (ennek keretében az elsőfokú határozatot helyben hagyhatják vagy megváltoztathatják). Ennek érdekében – az első fokon előterjesztett kérelmek és indítványok keretei között – egészben vagy részben újból lefolytathatják vagy kiegészíthetik az eljárást, vagy az elsőfokú határozatot hatályon kívül helyezhetik és az elsőfokú bíróságot új határozat hozatalára utasíthatják, vagy elutasíthatják a keresetet.

Azokban az ügyekben, amelyekben alapvető jelentőségű jogkérdéseket kell tisztázni, további jogorvoslati kérelmet lehet benyújtani a Legfelsőbb Bírósághoz. A Legfelsőbb Bíróság már csak jogkérdésekben határoz, ezért határozathozatala során kötik az addig megállapított tények. Ezért már csak az ezek alapján hozott határozat helyességét bírálja el, vagy megállapítja az eddigi eljárás semmisségét és – korlátozott mértékben – eljárási hibáit. A Legfelsőbb Bíróság nemcsak megsemmisítési jogkörrel bír: az ügyben maga is határozhat (ennek keretében a megtámadott határozatot helyben hagyhatja vagy megváltoztathatja), az eddigi határozatokat hatályon kívül helyezheti és az első- vagy másodfokú bíróságot új határozat hozatalára utasíthatja, vagy elutasíthatja a keresetet.

Első fokon az ügyek döntő többségében egyesbíró dönt (csak a 100 000 eurónál magasabb pertárgyértékű ügyekben, valamely fél kérelmére határoz három bíróból álló tanács). Másodfokon három, a Legfelsőbb Bíróságon öt bíróból álló tanács határoz. Ha alapvető jelentőségű jogkérdésről (adott esetben az állandó ítélkezési gyakorlat megváltoztatásáról) van szó, a Legfelsőbb Bíróságon tizenegy bíróból álló, ún. megerősített tanács ül össze.

C.2. Az eljárás felépítése büntetőügyekben

A büntetőeljárások kétfokúak.

Ha első fokon a körzeti bíróság jár el, akkor a következő okokból nyújtható be jogorvoslati kérelem:

semmisség miatt; vagy

a büntetőjogi felelősség megállapítása ellen és a büntetés mértékére vonatkozóan.

A tartományi bíróságon három bíróból álló bírói tanács határoz a kérelem tárgyában.

Ha a tartományi bíróság első fokon egyesbíró útján jár el (mindazon ügyekben, amelyek legfeljebb ötéves szabadságvesztés-büntetéssel büntethető bűntettek és vétségek – például hamis tanúzás – miatt indulnak), akkor a következő okokból nyújtható be jogorvoslati kérelem:

semmisség miatt; vagy

a büntetőjogi felelősség megállapítása ellen és a büntetés mértékére vonatkozóan.

A tartományi felsőbíróságon három bíróból álló bírói tanács határoz a kérelem tárgyában.

Ha a tartományi bíróság első fokon ülnökbíróságként (Schöffengericht) vagy esküdtbíróságként (Geschworenengericht) járt el, semmisségi panaszt kell benyújtani a Legfelsőbb Bírósághoz. Ha azonban a jogorvoslati kérelem csak a büntetés mértékére vonatkozik, azt a tartományi felsőbírósághoz kell benyújtani.

D. Jogorvoslatok

Általános polgári eljárás során fellebbezés formájában nyújtható be jogorvoslati kérelem az elsőfokú ítéletek ellen. Fellebbezés minden ügyben benyújtható semmisség vagy téves jogi megállapítás címén; emellett bizonyos tárgyú ügyekben, a 2 700 eurót meghaladó pertárgyértékű ügyekben pedig minden esetben eljárási hiba vagy téves ténymegállapítás miatt is.

A másodfokú ítéletek ellen felülvizsgálati kérelem formájában nyújtható be jogorvoslati kérelem. A Legfelsőbb Bírósághoz benyújtott jogorvoslati kérelemre azonban – az ügy tárgyától függően – különböző korlátozások vonatkoznak. A Legfelsőbb Bíróság alapvetően csak a különös jelentőségű jogkérdésekben határoz; egy ilyen kérdés előterjesztése tehát előfeltétele annak, hogy a Legfelsőbb Bíróság befogadja a felülvizsgálati kérelmet. Emellett bizonyos, 5 000 euró alatti pertárgyértékű ügyekben semmiképpen nem lehet megtámadni a másodfokú ítéletet, ha pedig a pertárgy értéke nem haladja meg a 30 000 eurót, akkor adott esetben (közvetlenül vagy új kérelem alapján) a másodfokú bíróságnak is jóvá kell hagynia a Legfelsőbb Bírósághoz benyújtott felülvizsgálati kérelmet.

E. Jogi adatbázisok

Az osztrák igazságügyi portál (<http://www.justiz.gv.at/>) általános tájékoztatást nyújt az osztrák jogrendszeréről.

Ingyenes-e az adatbázishoz való hozzáférés?

Igen, az osztrák igazságügyi portálhoz való hozzáférés ingyenes.

Kapcsolódó linkek

Bíróságok hatásköre és illetékessége – Ausztria

Utolsó frissítés: 18/12/2015

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.